

v katerem ópeva svojo dvojno, nižjo in višjo naravo. Zemljo nagovarja:

Al utrobe sam tvoje, šako praha,
o roditeljko pravjekovna, nikó
i s tvojeg svuda dvinut jakog daha
kó pravu majku ljubít sam te vikó.

Pa on čuti v sebi višjo silo, ki ga dviga nad zemljo:

Al izginut sav neču . . .
Sin zemlje, kojem nadzemnosti treba,
izgledam čas da s doma umrlíkâ
u Vječnost udjem i, gradjanin neba,
za trpezom počinem Bezsmrtníkâ . . .

Po takem uvodu seveda radi čítamo dalje. Slog je lahkoten, mil, gladek. Zlasti, kadar opeva čudesa pomladne narave, kadar zdihuje z jesenskimi dihi, kadar se zamika v tiho čarovitost poletne noči, tekó mu kitice kakor žuboreč potóčič:

Tiho moje srce kuca,
tiho milo kó nikada —
tiho, milo, oh da mi je
uviek snivat kao sada. (Str.120.)

Sicer je zlasti v prvem delu mnogo erotičnih pesmi, a pesnik ne spada med novodobne oboževalce strasti, ampak peva mirno in ljubeznivo. Semtertja kaže nekoliko simbolizma, ko personificira „Život“, „Smrt“, „Vječnost“, „Neizmjerje“, „bezkonačno Vrieme“. Slednjič se povrne v epilogu zopet k misli, katero je bil izrazil v prologu, ter opeva v sonetu „I dan će doći . . .“ svojo smrt:

I čút ću Smrti, nevidna te kroči,
krok, s kojeg tajno drhće vaselena
i bezdane ću ugledat joj oči.

Kó sinji ponor bezkonačne tmine,
a iza mojih zaklopljenih zjena
Vječnosti sunce duši će da sine . . .

Taki so ti „Trenutki“, kratki, brzi, lahkokrili. Iz njih odseva mila in gorkočutna duša.

E. L.

Češka književnost.

Vlad. Houdek: **V pavučinách nervů.** Básně. V Praze 1901. Nákladem Grosmana a Svobody. Cena K 1.50. — Pesnik V. Houdek je dekadent. Prva njegova pesniška zbirka se imenuje: „Vykvetly blíny“. Kritika je po prvi zbirki od pesnika pričakovala mnogo, a v drugi zbirki ni več zadovoljna z njim. Vsebina pesni v novi zbirki je poltenost in blasfemija. Po pesnikovih mislih je ves svet omamljen s poltenostjo; poltenost je korenina človeškega zla — to je pesnikova

metafizika in etika. Nekatere pesni so cinične in skrajno surove; umetnost se je v njih izpremenila v naturalističen opis.

Jan Opolský: **Klekání.** Básně. V Praze 1901. Nákladem Josefa Pelcla. Cena 1 K. — Od prve svoje zbirke „Svět smutných“ je Opolský zelo napredoval. Opolský je že našel pot, po katerem bode gotovo odslej vedno hodil: Opolský je nadarjen satirik. To je zelo kočljiva panoga v poeziji, ki zahteva veliko spretnosti in nadarjenosti, ako pesnik noče biti frivolent. In naš pesnik ima za to stroko poezije vse potrebne lastnosti. Opolský ima obsežen razgled, v tehniko je samostalen in bogastvo njegovih misli čitatelja kar presenetli. Nekateri kritiki stavijo Opolskega v najmlajšem češkem pesništvu na prvo mesto.

Lyrické intermezzo. Básně od Františka Sekaniny (1896—1900). Nakladatel A. Piša v Brně. Cena 1 K. — To je druga zbirka mladega nadarjenega pesnika, polna svetlobe in toplote, ki odsevata iz domačega ognjišča, katero si je pesnik ustanovil in h kateremu je pripeljal svoje „belo dete“, predmet svojih sanj in željâ, hrepenenja in pesmi. „Svoji dragi soprogi posvečujem le-to knjigo za njeno iskreno ljubav.“ In v teh besedah je tudi izražena vsebina cele zbirke. Dasi je pesnik na moderen način zložil svoje ljubavne pesmi, vendar so malo dolgočasne. Sicer so po svoji obliki brez napake, in iskreni čuti so izraženi z vznesenimi mislimi, včasih moderno-simbolistično. Svojega učitelja Vrchlickega pesnik ni zatajil; nekateri verzi so kopije Vrchlickega. Kadar se pesniku uteši razburjena kri prve ljubezni — ni dvomiti, da bode napisal boljše pesmi. Da ima za to duševni dar, pokazal je s svojo elegično pesmijo „Suspiria“.

Písně a meditace. Verše Ferd. Místekého. V Praze. Nákladem vlastním. Cena K. 1.50. — Malo je pesniških zbirk katoliških pesnikov čeških, na katerih naslovu ne bi bile natisnjene one usodne besede: „Nákladem vlastním“, dasi je v češkem slovtvu v zadnjih letih izšlo toliko „zbirk“ izpod peresa raznih pesnikov, ki pravzaprav niti pesniki niso, in vendar so našli zalagatelja. Kaj je temu vzrok? Prvi in glavni vzrok je, da katoliško pesništvo nima dosti bravecev. Kdo čita na Češkem katoliške pesni? Nekoliko mladih duhovnikov, nekateri učitelji in bogoslovci. In ker ni bravecev — ni zalagatelj. Drugi vzrok, ki je pravzaprav korenina prvega, je predsodek bravecev, da je katoliško pesništvo „inferiorno“. Ta predsodek se je razširil večinoma po neprevidnosti katoliških urednikov. Večkrat se zgodi, da katoliški češki časniki objavijo verze, ki nimajo